

Fler anställda och fler som arbetar heltid

Sammanfattning

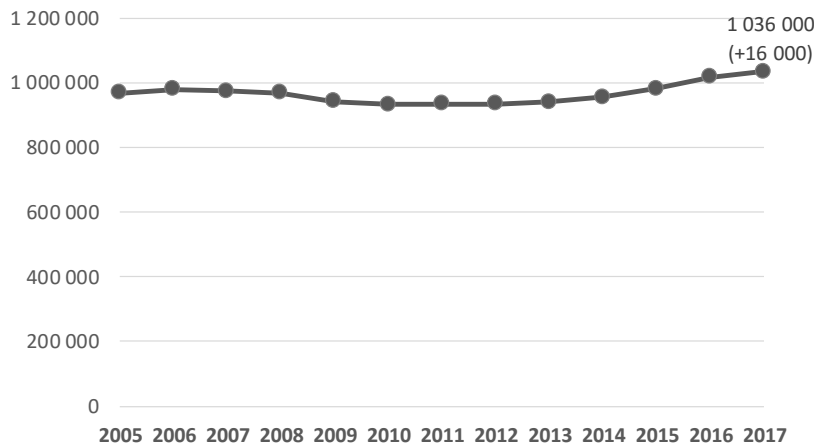
- Antal anställda i kommuner, landsting och regioner fortsätter att öka.
- Även svårrekryterade yrken som lärare, socialsekreterare och läkare ökar i antal 2017.
- Anställda inom verksamhetsområden förskola samt hälso- och sjukvård har ökat trots att förskollärare och sjuksköterskor inte har ökat. Ökningen utgörs i stället av andra yrkesgrupper i verksamheten.
- Andelen heltidsarbetande fortsätter att öka i både kommuner och landsting.

Uppgifterna är hämtade ur personalstatistiken för kommuner och landsting 2017.

Antalet anställda fortsätter att öka i kommuner och landsting

År 2017 ökade antalet månadsavlönade i kommuner och landsting med cirka 16 000 personer¹. Ökningen i procent är ungefär lika stor i kommuner och landsting/regioner.

Figur 1 Anställda (månadsavlönade) i kommuner och landsting/region år 2005-2017

Nytt för i år är att region Gotlands landstingsverksamhet redovisas tillsammans med övriga landsting och regioner. Tidigare år har hela regionens verksamhet redovisats tillsammans med övriga kommuner. Det nya sättet att redovisa ger en mer rättvisande

¹ Den statistik som redovisas här och på www.skl.se är inklusive kommunalförbund för kommuner och landstingsbolag för landsting och regioner. I de personalnyckeltal som redovisas på www.kolada.se ingår inte kommunalförbund.

bild av vård och omsorg i kommun respektive landsting/region. Det handlar om cirka 1 300 månadsavlönade² som i år redovisas på ett nytt sätt.

Ökningen lägre än de två senaste åren

Ökningen är lägre än de två senaste åren. De stora ökningarna 2015 och 2016 förklaras till del av det höga flyktningmottagandet hösten 2015. Dessa år var den procentuella ökningen störst inom socialt och kurativt arbete, exempelvis behandlingsassistenter och boendestödjare. Under 2017 minskade antalet i den gruppen.

I kommunerna ökade antalet anställda mest inom områdena³ skola och förskola, (+5 500 personer, +1,9 %) följt av administration (+3 600 personer, +3,8 %) samt teknik (2 000, +2,4 %). I landsting/regioner är det inom områdena vård och omsorg⁴ (3 300, +2,0 %) och administration (1 600, +3,4 %). Administration omfattar ledningsarbete, handläggare och administratörer vars uppgifter omfattar bland annat att leda, stödja och avlasta medarbetarna inom sitt område. Den stora ökningen av antalet anställda i kommuner, landstings och regioner de senaste åren är en av anledningarna till att efterfrågan på dessa grupper har ökat.

Ökat antal anställda i flera svårrekryterade grupper

Det är idag svårt att rekrytera utbildad personal till flera välfärdsyrken såsom vissa läraryrken, förskollärare, socionomer samt sjuksköterskor. Trots detta har kommuner, landsting och regioner lyckats rekrytera så att flera av dessa grupper har ökat i antal både 2016 och 2017.

Därutöver har många arbetsgivare börjat se över arbetsorganisationen och identifiera arbetsuppgifter som kan utföras av andra kompetenser/ykesgrupper. En konsekvens av det blir också att medarbetare i de nämnda yrkesgrupperna får använda sin kompetens till uppgifter som de utbildat sig för och som inte kan utföras av andra.

Kommuner

Inom skola och förskola har antalet grundskole- och gymnasielärare ökat med 1 600 personer (+1,6 %), en något lägre ökning än föregående år då gruppen ökade med 6 400 personer (+7,0 %). Även andra personalgrupper såsom elevassistenter, övrigt skol- och förskolearbete ökat med sammanlagt 2 100 personer (+7,7 %). 2016 ökade gruppen med 5 800 personer (+11 %). Antalet förskollärare har däremot minskat med 1 100 personer (-1,8 %) vilken är en skillnad mot året innan då

---

² De största yrkesgrupperna är läkare, sjuksköterskor och undersköterskor. Skillnader mellan 2016 och 2017 för dessa yrkesgrupper i synnerhet och vård och omsorg i allmänhet bör tolkas med försiktighet.

³ Om inte annat anges anger ”område” gruppering av personalgrupper, se www.skl.se.

⁴ Ökningen beror till del av den förändrade redovisningen för region Gotlands landstingsverksamhet. Även när hänsyn tas till detta är ökningen av antalet anställda störst i denna grupp.

förskollärarna ökade något. Antalet barnskötare har dock ökat både 2016 och 2017 med 4 300 personer (+9 %) respektive 3 100 personer (+5,8 %). Sett till verksamhetsområdet skola har antalet sysselsatta⁵ inom skolan ökat med 4 700 (2,5 %) och inom förskolan med 3 100 (2,7 %).

Inom området socialt och kurativt arbete har antalet socialsekreterare ökat med 700 personer (+2,8 %) medan gruppen övrigt socialt och kurativt arbete⁶ minskar med 1 600 personer (-7,4 %). Som tidigare nämnts ökade den sistnämnda gruppen stort under perioden 2015-2016 och minskningen som ses 2017 beror sannolikt på ett minskat behov.

De personalgrupper som ökar mest inom teknikområdet är tekniska handläggare och ingenjörer som ökade med totalt 700 personer (+5,3 %). En förklaring till detta kan vara det ökade byggandet som medfört mer arbete i kommunerna i samhällsbyggnadsprocessen.

Antalet anställda inom vård och omsorg i kommunerna är ungefär oförändrad om man tar hänsyn till den förändrade redovisningen för region Gotland. Den personalgrupp som ökar är vårdbiträden och vårdare (1 400, 1,9 %).

Landsting och regioner

Inom landsting och regioner har antalet anställda inom vård och omsorg ökat med 3 300 personer (+2,0 %). Om vi bortser från ökningen som beror på det förändrade redovisningen av region Gotlands landstingsverksamhet är ökningen cirka 2 000 personer. Antalet sjuksköterskor och barnmorskor är i princip oförändrat jämfört med föregående år.⁷ De personalgrupper som ökar är framförallt undersköterskor, skötare m.fl. (+1 700 personer, 3,6%) och läkare (+900 personer, 3,0 %).

För mer information se tabell 6 för kommunanställda respektive landstingsanställda på www.skl.se.

---

⁵ Anställningar, månadsavlönade exkl. helt lediga

⁶ Här ingår exempelvis behandlingsassistenter och boendestödjare

⁷ Den ökning som går att utläsa i tabell 6 landstingsanställda beror till största del på det ändrade redovisningssättet för region Gotland.

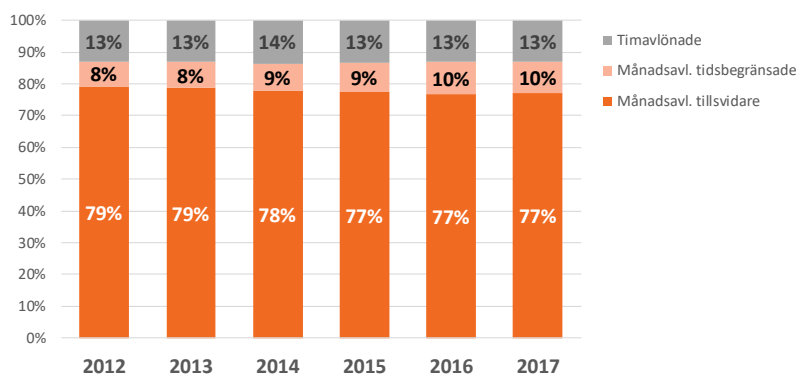
Tidsbegränsat anställda

Andelen tillsvidareanställda månadsavlönade är högre i landsting/region jämfört med kommuner. Detta beror på en högre andel timavlönade⁸ i kommuner. Sett till enbart månadsavlönade är andelen tillsvidareanställda i både kommuner och landsting/region cirka 90 procent.

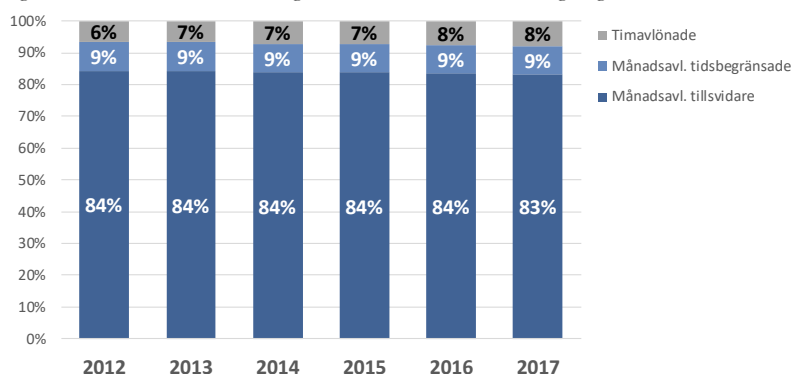
Andelen tillsvidareanställda har varit svagt minskande under perioden 2012-2017. I kommunerna ökade andelen tillsvidareanställda med 0,5 procentenheter år 2017 (från 76,7 % till 77,2 %). Andelen timavlönade har under perioden varierat mellan 13,0 procent till 13,5 procent. I landsting och regioner har de timavlönade ökat från 6,4 procent till 7,9 procent. Denna ökning gör att sett till samtliga anställda så har andelen tillsvidareanställda minskat något. Om vi ser till enbart månadsavlönade, så har andelen tillsvidareanställda istället ökat något.

Andelen tillsvidareanställda är högre bland kvinnor än bland män i både kommun och landsting/region: 79 procent av kvinnorna i kommunen är tillsvidareanställda jämfört med 72 procent av männen; i landsting/region 85 procent av kvinnorna jämfört med 79 procent av männen.

Figur 2 Tillsvidare- och tidsbegränsat anställda i kommuner, 2012-2017

Figur 3 Tillsvidare- och tidsbegränsat anställda i landsting/region, 2012-2017

För mer uppgifter på kommun-/landstingsnivå se Kolada.

⁸ Timavlönade i kommuner och landsting/region har en sysselsättningsgrad under 40 % eller är anställda under en kortare period (understigande tre månader).

Fler heltidsanställda och fler som jobbar heltid

Fler arbetar heltid

Den goda heltidsutvecklingen fortsätter. Både antalet och andelen heltidsarbetande – det vill säga medarbetare som både har en heltidsanställning i botten och som också arbetar heltid - fortsätter att öka i kommuner och landsting.

Antalet heltidsarbetande ökade med 20 000 personer i kommuner och landsting/regioner jämfört med föregående år. Majoriteten av dessa, 15 100, är kvinnor. I kommunerna ökar antal heltidsarbetande med 14 100 medan motsvarande siffra i landsting/regioner är 5 900 personer.

Det innebär att andelen som arbetar heltid fortsätter att öka. 2017 arbetade 67 procent, dvs 479 000 av de anställda i kommunerna, heltid. Motsvarande siffror i landsting är 69 procent, 169 000 medarbetare. Andelen kvinnor som arbetar heltid ökar medan andelen bland män ligger kvar på ungefär samma nivå. Andelen kvinnor som arbetar heltid är 63 procent i kommunerna och 64 procent i landstingen/regionerna. Motsvarande siffror bland män är 82 respektive 85 procent.

Ökningen av de heltidsarbetande fördelar sig mellan flera olika yrkesgrupper. I kommunerna är det 2017 drygt 3 000 (+ 4 %) fler undersköterskor/vårdbiträden och i landstingen/regionerna 1 500 (+6%) fler undersköterskor som arbetar heltid än 2016. Övriga yrken där heltidsarbetande ökar i kommunerna är: barnskötare 2 400 (+ 7 %), elevassistenter 1 100 (+ 10 %), köks- och måltidsbiträden 800 (+6 %) samt städ-/tvätt-/renhållningsarbete 600 (+8 %).

Ökningen beror både på att många av de som nyanställts arbetar heltid och att redan anställda som arbetar deltid går upp till heltid. Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) och Svenska Kommunalarbetsförbundet (Kommunal) arbetar gemensamt i ett utvecklingsprojekt för att fler inom välfärden ska arbeta heltid.

Fler medarbetare anställda på heltid

Även antalet och andelen medarbetare som är heltidsanställda fortsätter att öka. I landstingen var 88 procent av medarbetarna heltidsanställda 2017. Motsvarande siffra i kommunerna var 78 procent.

Diagrammen nedan visar hur heltidsutvecklingen sett ut sedan 2008 i kommuner och landsting/region, samt skillnaden mellan hur stor andel som är anställda på heltid och som faktiskt arbetar heltid.

Diagram 1. Andel heltidsanställda och heltidsarbetande månadsavlönade i kommuner 2008-2017

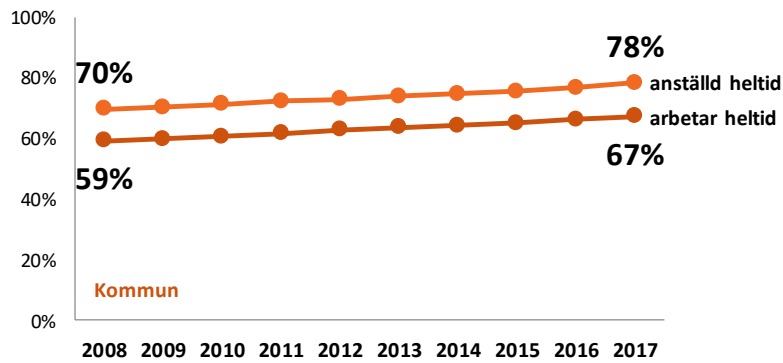
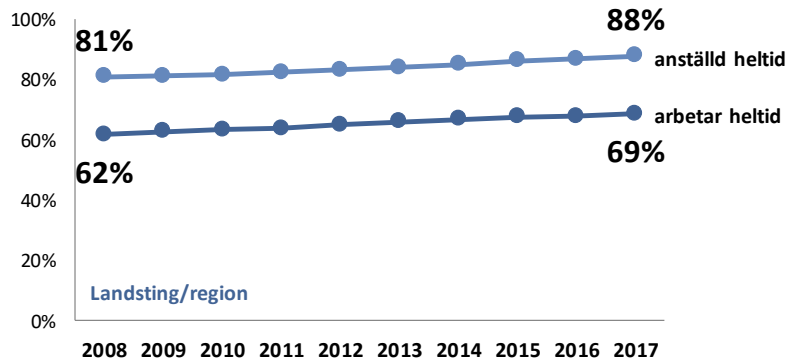

Diagram 2. Andel heltidsanställda och heltidsarbetande månadsavlönade i landsting/region 2008-2017

Spridningen mellan kommuner och landsting/regioner är fortfarande stor. För uppgifter på kommun-/landstingsnivå, se Kolada.